

Untulis Edmunds

Vikings ér vaidéloté

(nuovelé)

Svetémamé krašté atsédūros mumis užklump baisos élgēs ér graudulīs. Baisē žiauri melankuolējē notver tēisē ož gēismēlēs tumet, kumet mumis ēšduod é palēikt bōvēi patīs artēmiausējē draugā ar mīlēmējē. Kas tuokart belēikt? Ēieškuotēis dvāsēnēs atramuos svetimšālē ar svetēmšalēs kliebie, nes kad ér kuokiuos atšiauriuos natūras bebūtom žmuogos, be švelnōma negal élgā ēštorietē? Vēina tuokē sētoacējē é ketēno papasakuotē. Ta bus žemaitēs dažytuojēs Mildas patērtū jausmēniu audrū ēstuorējē.

Mildā keliuonē nu nuomojemas kveteras ligi norvega truobuos, katrou dažē, trōkdava gēra posadīni. Je važioutom so māšina, tektom norēitietē daugiau nei dešimti kiluometru i vēina posē, o piestiuoms – nie trijū kilometru žingsnēs neprimieroudava. Posontra kiluometra piedindava medēs apžielosē kalna pašuonie sominto tako, paskiau - tēltelio par sraunē akmēnouta opālē, pu tuo dar kiluometros vingiouta aksfalta jousta ligi nedēdēlē kaimālē, ēsprausta, ét sūris slāstūs, tarp keliū kalnū atšlaimu. Nuorvegēška suoda sodārē pēnkē vēins nu kēta gana atuokē ēšsēbarstēi budinkā. Trīs ēš anū – baltē kāp so persīlio ēšvelieta bilizna, do – krovēnā rauduonē līg sokrešiejēs veršē kraus. Milda maliavuojē vēina ēš tū baltūju budinku. Anā tas darbs bōva pri šērdēis, nes nu mažēns baisē patēkdava balta maliava, o rauduonuos, jou labiau porporēnēs – nekentē nie paveizietē. Tad dabarčiou džiaugies, kad ligi tuolēi nieks anuos nesomdē raudonā maliavuoē budinku.

Ligi ožvakar dēnuos soderietūji budinka ana dāžē karto so sogīventēnio Vērgio. Paskiau šēs nei ēš šiuo, nei ēš tuo staigē jiemē é pareiškē, kad sosērāda kētor geriesni darba, kad pakīriējē so Milda grundītēis pu vēino stuogo é vartaliuotēis vēinuo luovuo, kad ligi gīva kaula nubēngē anuos ērzloms, priekaboms bei nuolatēnēs dejuonēs: kad spronds ēsmēlka, kad rōnkas gel ēš petiū. Sogīventīnis sosēkruovē sāva monta i golpieli ér ēšdardiejē sāva kelēs tuolīn i šiaurēs vākarus, linkou Bergena. Tad Milda palēka be māšinas é be kavalieriaus. Bet neēštēža. Pati dīvuojies sāva ēštvermē bei apnēkosio marmorēnio abejingomo. Miegēna štēktē, ar tik nebōva é anā patē Virgīs spiejēs pakīrietē ož besaiki burbiejēma é velnēška skūpoma. Uns oždērbtus piningus laikīdava kēitā sospaudēs sāva letenuo é neleisdava draugē pri anū kēštē nagus. Pats ēsēvaizdāva esous é anuos darbdavīs, é ekanuoms, é vēsū rēkalū tvarkītuos. Dēdēlē ožsēnaravuodava, je Milda ēšdrīsdava anam nuors posē balsa prišās pakeltē.

O dabā sovēsam kēts rēkals. Milda alpiejē nu laisvēs gausōma... Nuors vēsa dēina vēina pati dažē lobas ér nu nuolatēnē ožrēitēma spronds jauties līg būtom druotimis kiaurā parverts bei pri nogarkaulē aštrēs gelžēis kablēs prēkabints, nuors ausies be parstuojēma ūžē šimtā liektovu, o kuojēs einont i žemē baksnuojē kāp medēnē mēitā, ana vēstēik ēšlēka kontēna. Be tuo, nuorvegā neleid somdēnems pardaug dībavuoētēis, tad ér Mildā bōva griežtā prēsakīta pu aštouniū darba

valondū eitē nomēi ēlsietēis. Tēp darbdavē elgies ne ēš īpatinga rūpēnēmuos anou, o bējuodamē, kad kaimīnā, būdamē nuognē pilietēškē, anū nepaskaržītom valdžē ož begiedēška nelegaliuos darba jieguos ēšnauduojēma. Dēltuo līgē pēnkta valonda vākara dažītuojē, šeimīnīku paragīnta, leīduos piedīntē nomēi. Nuors vēinā maliavuotē sēinas ē lobas bōva nuobuodē, nuotaika aukštīn kielē tas, kad dabā ana vēsus oždērbtus pīningus gaus pati tēisē i ronkas ē galies so anās elgtēis, kāp ožsēmēslējusi. Nuors kvetēras nuoma vēinā kainous žīaurē brongē ēr smarkē somažīns oždērbtū pīningū lēkuti, dielē tēkruosēs laīsvēs ne gaila ēr nokēntietē. Diel tuokē dalīka nie vēina apiera neatruoda esontī par dēdēlē.

Kumet aksfalta jousta, sokdamuos dēdēlio kompēno, ēšsērētē līgi pat srauniuosēs kalnū opalēs pakrontēs, Milda sosēmēslējē atsēsīestē pakelīe ont pagriuvē šončīaus ēr pasēklausītē par akminis sraunē biegotē vondēnēis gorgiejēma. Opēs sruovie konkoliāva kāp omžēnā katelē verduos vondou. Muomētās tiemījuos, kad ana vartaliuo dognē besēvaluojuntius kolalius līg kuokius žērnīus ar popas. Tas vondens šormoliavēms nejutiuoms sosēlīgēna so muotrēškas smagēnū garēnamās debeselēs. Ana, pati aple tou nevuožuodama, sosētatatēna so kalnū opē ē tarītōmēs ēštēra anuos tekmiē:

„Vondou ledīnis net paviezietē, o aš vēsa karšta plēiskunti kāp saulēs onglēs... Svēlst ēš vēdaus ronkas, svēlst kuojēs, svēlst ēr pakaušīs. Nuorēs biegtē, liektē ēr nikumet, niekor nesostuotē... Nuorēčīau, kad muni kuoks nuors nepažīstams mēlžēns gintōmēs, o prēsēgēnēs, kad sospaustom kliebie kāp nu periejēma lēzda nokelta vēštēlē ēr kas būtēnā pakotolioutom monēi žonda šīorkštēs, aštrēs neskostuos barzduos šērēs... Ne, ne, kuo aš blūdējo nemēiguodama, tuo nerēk, pardaug ožsēsvaluojau. Tegu nieks monēs negauda, tegu nieks sāva prēveīzīejēmo ē rūpesnio mōnēs nepavert nejodrio, maurās ožžīelosio ožotekio... Aš eso opēs, o vīrā tegu bus kūlalē, pru katrus aš praslīcio tekiedama līg pru toštē, nieka nereīskontē vēīta... Kas gal patēkietē, kad jau pralīekē keturiuolēka metu nu tuos dēīnuos, kumet Paulios bōva muni pasēvadēnēs pri Loubos opēs pasēklausītē žīlvītiū šniukštēma? Gal ē dabā abodo būtovīau tebesēklausou tuos nepakartuojemas mozēkas?... Pati bovau ē tebeso dēl vēskuo kalta... Paulios mōn toukart pasēruodē esous pardaug ēštēžēs ē līrēšks, dēltuo nevīrēšks... Tuoks vargo ar būtom apgīnēs muni nu kielī pastuojusiu kolēgānu?.. Uns tik gražīus eīlīeraštīus temuokiejē dielīuotē ē daugīau nieka, vīrēškēnēms darbams atruodē par mēnks ē nevīkēs. ēr šēp vēsa laika atruodīdava kažkuoks keīsts, kāp būtom muolē jīedēs. Nuors kou galī žēnuotē, juk muomētās ē puoetā, sunkesnē bīedā prēsaudos, pasēdāra dēdvīrēs, o raumēningē brētvuonā tuokio pat meto kavuojēs vīrpīdamē plīuorēs krūmē... Kažē kou dērbčīau, je dabā staīgē ēš karklīna žalomuos priš muni ēšnērtom geltuonsnāpis Paulios ēš onkstībuosēs jaunīstēs pēīvu? Negī biegtčīau nu anuo? Gal nebiegtčīau?.. Per daug eso novargusi ē valgtē bāīsē nuorēs, gruobs gruoba rīn-neparīn, vuo jieguos ni lašēlē neblēkēi. Līgi kveteras da net posontra kīluometra žērgliuotē, o lēkēs kēlē gabals vēsa laika i kalna vīnīuojēs... O kas notēktom, je

dabarčiu prėgolčiau ont šuona ər nosnausčiuo mėnka puosmieli? Gal snausdama nepliumpeteliečiau i vondėni?.. Vėita če nuošali, nieks neožtėktom mėigtontiuos... Ne, mėiguotė neapsėmuok. Tas būtom pardaug pavuojingā ė lėngvabūdėškā. Nuors aname opės krontė stuovontė mūra budinka longā senė ėsdaužitė ė durīs keverzuojės ė šuonus ėsvertosės, o vėdou nie gīvuos dvasės negirdietīs, negalio būtė spakaini, gal tən monės tīkuo vikingū šmieklas ər tik lauk, pakol pradiesio snaustė? O tumet ės griuviesiu sėinu spruogiu it kuokėi kėrmėnā ės vuobola pradies laukuon līstė truolė ər, parbrėdėi opė, čiops muni tėisė ož kaltūna ər nosėtėmps i slaptūsiaus sāva orvelius... Čia tau ne ramioji Skouda žemėlė, katruo bet kor laukūs prėgolės, gali droušė vėgadītėis nuors par vėsa dėina ər nieka nebijuotėis. Nebent kuoks bimbals ar aklis atliektom ər ėsperptom i ožausi ar ė nuosė gāla... O če vėskas ontrėp... Če net vāsara šalta, tad bimbālū nie so lėktarna nerasi... Aplinkou vėin akminīs, žvėrblė ė varnas, net skrozdėlės lakstontiuos pu tako nesotėksi. Anuos par akminis neprasėorbėn gilīn i žemė, kor galletom sāva barakus stafītėis... Tėik tuo, pasėlsinsio akis šėp ožsėmerkusi, nemėiguodama. Pamieginsio ėsėvaizdoutė, kad siedo ont Loubuos opės pakriaušės ər tėp bėnt vaizduotie parkeliausio nomėi... O paskiau kelsious ės snaudolė ər kleišiuosio tuoliau i sāva čiunīkštė pastuogė. Parėjusi ėsšėvėrsio makaruonu sriobelės ė šliorpsio anou i vėdo, ožsėkousdama dounelė ər džiuvintas mėsuos druožleliems. Gerā, kad māma anū monėi i tašė gīva biesa prėkruovė. Gerā ė tas, kad Virgis pagaliaus prapoulė ės monuojė gīvėnėma. Dabā mesuos atsargū ėlgesnem laikou ožteksio... Vakarė eisio ož truobuos gāla i kalna atšlaima pasėskintė rūgštīniu, rītuo anas ožsėplikīsio. Va tik bulviu nedaug belėkėi. Reikietom pataupītė... Et, korėms galams džiuvėno smaginis, nebipaslenko galvuotė. Verčiau klausīsious kou vondėnielis pliaušk, lėižuvi i kolalius paplakdams, ničnieka nebgalvuosio, tego ėsšėvalėj krāmė nu skīstalū mintiū...“

Milda pasėriemė snokiaus galieli ont sonertū bei par alkūnės solėnktū ronku ė ožsėmerkė. Vondėns čiurliejėms širdi gluostė gaivė viesā, katra kiaurā parsmelkė vėsa kūna nu pakaušė ligi papadiū. Siedontiajė pasėdarė lėngvo lėngvo. Atruodė, jog nebōva juokiuos darba dėinos ər bematont vėsos gīvenėms vėrta nesėbėngontė omžėnuos palaimas akėmėrka. Tou pat meto nu kalna posės tėltelio link didiuojė kėlė, sportėnio žingsnelio paspragčiuodams, artėnuos aukšts, galinga kūna sudiejėma joudaplaukis bei joudaakis vīrėšks. Uns, žėngdams tėltelio, pastebiejė apatiuo opės pakriaušie berīmontė ontruos jaunīstės prėeigu solaukosė geltuonplaukė muotrėška. Anuos aptaki ė ruomi puovīza prėvertė neramė krustelietė sportuojontė vīrėška širdi:

„Če ta pati, ta pati gražiuoji geltuonplaukė... Aš anou rego jau ontra karta. Juk ana vakar vakarė kalnū kelioko praėjė pru pat muna nuosi tarsi apdujusi, aplinkou savės nieka nematīdama, akīs balkšvuom drumzliem apėjosės, lūpas sustingėi it plastėkėnės manekėnės šīpsena. Kad ər nejaukė tumet ana atroudė, vės dėltuo ės karta širdi patraukė ont petiū bangeliems ožkrėtėi anuos minkštė ər papūrė plaukā... Kažėn ar anėi natūralė, ės savės geltuonė, ar dažītė? Bet kuoks gi

skértoms? Svarbo kad švēisē, o anuos figūra nuors ē aptaki, bet vēs da grakšti. Tegu, leisdamuos pakalniou, nekraipīdama ožpakalioka praējē pruo šali, vēs vēin anuos eigastēs jauties esonti nesovaidinta - savaimēnē viliuonē. Ne ējē, o plauktēnuos plaukē. Ana tēkriusē ne mūsēškē, o emigrantē ēš užjūrē, latvē a lietōvē, nes mūsēškēs muotrēškas neatruoda tuokēs dailēs ēr tēp grakštē nemuok vakščiūtē... Mūsēškēs – maktingas, ūkēškas, dēdkrūtēs, stombronkēs, platiū petiū ē dar platesniū klubu. Tēkras gimdīma staklēs, o ne žavēs nomū gražuolēs fiejēs... Mon kel baimē tas, kou dabā rego... Negi paslaptīgāje gražuolē pasēdārē prastā ont šērdēis, kad sied kakta pasēriemusi? Gal sosēpīka so sāva vīro a draugo, gal ožsēmēslējē sau gāla pasēdērbtē? O gal aš kāp tik būsio anuos ēšgelbietuos? Sogražinsio anou ēš Nevēltēis jūras i Vēltēis pakrontē!?... Prēisio atsargē ēš nōgaras posēs, kad nešgousdinčiuo? Būsio ramos kāp belgs ē švelnos kāp triušis... Abejingā praeitē pruo šali tēkrā neistēngsio, dēdēlē jau daili ta muotrēška. Nesvietēškā mon rūp sosēpažintē so svetēmšalē, nes savēškēs meškas jau senē skersā gerklies stuov... Et, kas bus, tas, sorēzēkousio!“.

Vīrēšks ēš lieta, kad neēšbaidītom geltuonplaukēs, prētīkēna pri pat anuos ožnogārē ē stabteliejē, pu tuo kronkšteliejē ēr, somēzgēs ēš jaudolē, ožkēmosio balso pasēsveikēna trumpo nuorvegēško „hei“. Milda šuokuos i kuojēs it verdontio vondēnio notvēlkīta.. Atsēsokusi šalēmās pamatē draugēškā besēšīpsonti trīsdešimtmieti vīrēška. Ana minties nejutiuom nosēstebiejē, kad nepažīstamāsis pasēruodē neēšpasakītā panašos i anuos ēsēvaizdoutus vikingus. Napažīstamuoje kakta bōva plati, snokē riems kvadratinis, ševeliūra jouda it sābala kailis ēr sosēbangavusi, ont petiū pasēkluojusi. Pasnukīs švarē nogrondīts so brētva. Betrūka tik ragouta šalma ont pakaušē ožmaukšlintē. Milda dailē prasēsēipē, netīčiuom blīksteliejos palīgēnēmou: „vikings ēr vaidēlotē“. Vīrēšks, pastebiejēs šīpsenuos šešieli ont nepažīstamuosēs lūpu kertieliu, ēsēdrousēna, ēštēisē anā ronka ē prēsēstātē, pagarbē kinkteliedams galva:

– Ole Martin!

– Milda, – mandagē linkteliejē galva geltuonplaukē.

Šiou gesto ēr bēngies rēšlēsis puoruos dialuogs. Milda norvegu ē angļu kalbū kratēnio miegēna paaiškintē, jog šiuos šalēis kalba sopront posietēnā, bet pati rokoutēis nedrēs, giedēnas galēmū tarēma klaidū. Ole Martins irgi neblizgiejo angļu kalbuos žēniuoms. Uns vargās ne galās ēsēgodrēna posiau žuodēs, posiau gestās pažertē Mildā kuomplimēnta, kad ana īr neēšpasakītā daili, kad anam gīvenēmē da nebōva tekēi tuokiuos nuostabiuos muoterēis sotēktē. Nu šiuos panēgirēkas tērādas kuolējamuoji vuos nesosētūpē ēš maluonōma. Ana ēš vikingu palēkuonē akiū ēšskaitē betrīkštonti nepamalouta sosēžaviejēma ēr tou pat meto pajota, kāp ēškaita pablīškēi anuos žondā. Ana miegēna atviedintē bekēlstontē aistra ēr jiemē savi derglavuotē paskotēnēs žuodēs:

„Kou to, dorna buobēlē, dirbi!? Liaukēs blūstē! Kažkuoks nepažīstams nuorvegs pasmailēna lēižuvi, vuo to jau ēr paleidā vondēnis! Kou to žēnā, kas uns? Gal uns kuoks

mergininks, meilės smagumu iškuotuos, emigrantiu tvėrkintuos, vuo anuo žmuona šiuo meto viena pati so trimis vakās nomėi palėkusi dībavuojės, anus čiūčioun – liūlioun è net nenojaut, kou anuos èšrinktāsis, paopės besėbastīdams, èšdarinie?“ Kad èr kāp ardiès duoruovinguoji sāžėnė, vėdėnė balsa kelamė prėkštā mitrė èšsėsklaidė kāp tas eilieraštė dūms, blaškuoms viejė. Milda slaptiuoms akėis kertelė tuoliaus tīriniejė nuorvega abruozdieli è niekāp negaliejė atmintė, ar kumet nuors onkstiau bōva anou matiusi. Ole Martins, līg būtom perpratės svetėmšālės mintis, miegėna anā pasėteisintė, aiškindams, kad anam baisė patink sportoutė, kad kuožna miela dėinėlė greito žingsnio stėngas nožīgioutė bėnt pu dešimti kiluometru kalnās èr pakalniem. Uns da pasėkuolėjė, kad tarp patinkontiū dalīku papol è važėniejėmuos kalnū dvėratio. Paskiau pasėterāva, kou Milda veik Brumundalė apīlinkies. Ši vargās ne galās sogebėjo paaiškintė smalsuoliou, jog i šius kraštus atsėbaladuojė èš Lietovuos è dėrb dažītuojė. Naujėsis anuos pažīstams nosėstebiejė, kad tuoki trapi būtībė vėina pati sogeb dėrbtė nuognė sunki darba èr, teik daug vargdama, da sōgeb žvalė atruodītė.

Milda, pabūgusi, kad par daug èšsėliurškiejė svetėmam žmuogou, mitrė stuojuos nu sliesniuos pakrontės è šnekintuojou davė soprāstė, kad nebor daugiau laika so anou gaištė, nes tujaus pat tor keliautė i sāva nuomuojema būsta. Ole Martins èš pradiū nosėmėnė, paleida lūpa, bet paskiau sosėtėmpė è pasėsiūlė Milda palīdietė, tikiedamuos dar bėnt dešimti mėnotu pabūtė šalėp naujuosės pažīstamas. Bet ta nesėdavė līdama è tekėnuom pasėleida tėisė i kalna, nuorėdama kou tuoliau ož nōgaras palėktė nepažīstamūji nuorvega.

Pu pėrmuosės „vaidėlotės èr vikinga“ pažīntėis praėjė dvė dėinas. Ole Martins, notaikės pruoga, pastuojė Mildā kieli, kumet ana vakarė èš sāva darba trepsiejė nomėi. Šiuo karta vīrėšks bōva atkakliesnis. Uns trumpā prėstuojė pri naujuosės pažīstamas, èšsėtėirāva, kėik ši alguos gaunonti èš darbdavė. Sožėnuojės sōma, pasiūlėjė anā dvėgobā didiesni oždarbi. Da prėdūrė, kad jeigu Milda dėrbs pas anou, anā tėkrā nebrėks nuomuotėis pastuogės, nes galies gīventė tamė patemė nomė, katrou dažīs. Paskiau ožsėmėnė, kad anuo atuostuogu nomielis īr ož puoruos šimtu kiluometru nu Brumundalė, netuolėi Uosla esontiuo Šiaurės jūras īlonkas salelie. Milda tuoks duosnus è netgi ruomantėšks pasiūlėjėms smarkė soduomėna, nes anā vėsumet patėkdava nu kranta veizietėis i akmėnėnės saleles Šiaurės jūras fiordūs.. O èlgāsīs Mjuosa ežers per kelis metus anā jau bōva nosėbuodės, nes pardaug ramos, taikos è nejudros. Tad Ole Martina pasiūlėjėms darboutėis è gīventė dėdėlė mažuo salelie dažītuojė bōva pardaug viliuojous, kad anuo atsėžegnuotom, dėltuo Milda nosprėndė sorizėkoutė. Aiško, būdama žemaitėškas natūras, pėrmiaus ožbėngė pradieta darba èr tik paskiau leiduos naujuojė drauga vežama pri Šiaurės jūras i anuo atuostuogu nomieli.

Salelė nu kronta bōva nutuolusi par posontra kiluometra. Tad so katerio anou prėplaukė netrokėi nie dvėdešimtėis mėnotu. Plaukont laivielī bangas vietrėjė i vėsus pašalius, kor

tėk ožsėmėslėjosės. Anū porslā tėška ont plaukieju kaktū, nuosiu, žondū, smelkies par drabužius tėisė pri plėka kūna. Vėrš vondėnėis staigės šuorās balškieis sūrs vies ė sāvōjo aštro mo par nenuora vertė šėiptėis katerė keleivius.

Nuors ė nejauki pasėtaikė keliuonė jūras kalnās ėr pakalniem, Mildas truoškėmā ėšsėpėldė so kalno. Ana mėslėjė, jog sala bus pėlka, vėin ėš plėka akmenėis bangū ėšskaptouta, vėituoms pamarginta apsėnešosė žalvarė spalvuos kerpiems ė pablīškosės žuolėis stėibelės. Bet vuos tik prėplaukė artiau, patīrė, kad saluo nimaž netrūkst žalumuos. Anuos pakronties tarp beržū ė ėpušiu ėsėspraudėi kīšuojė aukštė, ligi pat žmogaus bombas gāla ėšaugėi papartė, katrūs ė paugosem žmuogou būtom bovėi nesunkė pasėkavuotė.. Ož puoruos šimtū metru aukštiausiuo saluos vėituo ont tomsė roduos plīnaukštės – patemė vėdorie tarp rīškė žaliuos augmėnėjės ėr blonkiuos akmėnū pėlkomuos ėšdėdė pasėkielusi švītiejė balta truobėlė so platė terasa i jūras platomuos pōsė. Tėn tuolomuo, kor jūra sosėbieg so dongo, tėisė i vondėni leiduos lėisuos varškies spalvuos saulė, vėsa ūkanuoms apsėguobusi, skelbė apie artiejontė baltuosės naktėis pradžė. Aki stolbėnous vaizdelis, veizontėis ėš terāsas i žemės pakrašti ožbriežunti korizonta, smarkė sošiorpėna mergelkas širdi. Ėšplėkintas ligi alkūniu anuos ronkas nukluojė žosėis skūruos šiurpis. Vaizdū dėdībės apstolbinta Milda pasėjota esonti mažesnė ož droskas trupinieli besiritiniejuonti ont stāla platībės ėr jauties kāp nu vėsa pasaulė i čīščio atskėrta nosėdiejielė. Dėltuo, pėrma ĩspūdė staigė prėbluokšta, sosėrėitė i kamūlieli līg jauns ežielis, atsėdūrės ont kėlė vėdorė prīšās velniuonėška dėdōma vėsoreigiaus tekini, ėr baikštė laukė kas tuoliau diesės.

Ole Martins pagluostė Mildā pieti ėr tīluoms pasėtraukė i kėta kombari. Nenuoriejė atruodītė ikīros a pardaug atkaklos, stengies, kad svetie pamaželės prėsėjaukintom naujuo vėituo. Tuoks anuo elgesīs greitā papėrka Mildas sėmpatėjės. Ana pu keliū mėnotu patrepsiejėma ont vėitas paskiau liuovies panėkoutė, sovėsam atsėpalaidāva ė noėjė truopniau apveizietė kėtū budinka kombariū, pasėduomautė, kor ė kuoki pluota rėks nomaliavuotė. Pu keliuolėkas mėnotu ūkėška bėndrāvėma so Ole Martino nejaukoms pasėtraukė šalėn. Zars tėisiuoginis bėndravėms padiejė ėveiktė ė svetėmuos kalbuos barjiera. Nuors dā jōta, ka norvegėškus žuodžius ėšsten so dėdėlio žemaitėško akcėnto, nebsėgiedėna šiuo trūkomėlė. O ėr naujėsis anuos draugs, nuoriedams ėtėktė svetėmšalė gražuolė, miegėna ėšmīktė vėina kėta žuodielī žemaitėškā. Abodoms kalbinis nemuokšėškoms anōdo da daugiau soartėna, leida vės daugiau ė daugiau pasėtėkietė vėins kėto.

Be tuo, abōdo ėšmuoka bėndrautė daugiau akim nei šnekuom, nes parprasdavo viens kėta ėš posės žvėlgsniaus. Žvėlgsniu kalba ĩr nuognė ĩpatinga, nes anā nerėk vertieju. Anuos švėisa ė jiega panaikėn bet kuokius sosvetėmiejėma barjierus. Žvilgsnis gal ė ožmoštė, ė i mėltus sotrintė, ė paniekintė, ė pagarbintė, ė pasmerktė, ė pagluostītė, ė meilės ugni pardoutė, ė ožjaustė, ė negailestingā parsvietė, kad tau kėts žmuogos ĩr palėkės tušti vėita. Burnuos kalba vėsa lāba tier tik žvėlgsnio parduodamu teigėniū kai koriu detāliu, smōlkmėnu patėkslėnėms, parīškėnėms. Tad

Milda so Ole Martino kou tuoliau, tou daugiau ėšmuoka sosėrokoutė vėsuoms anū kūnu ė sielu pasiūlītuom priemuoniam.

Vėina vākara, ka vėsa truobėlė ėš lauka posės ėr ėš vėdaus jau bōva parmaliavuota baltā, Milda siediejė mėgstamiausiuo vėituo – terasuo ont soupoujemas krasės ėsėtaiusiu ė veiziejuos i jūras tuolumū posė. Šiaurės vakarinis dongaus skliauts bōva ožkluots paniūrosės, tomsė pėlkās debesimis, dėltuo ĩlonkas vondou atruodė līg būtom švėna prėpėlts. Viejė šiaušamū bangieliu kėteras pliauškiejė i pakrontės akminis. Pri truobėlės pašuonės augosės pošėis galūnie prėtūpusi posiau pasėdejoudama kronksiejė nošīurusu varna. Aplinka atruodė sluogi ėr ašaruota... Maliavuojėma darbā ožbėngtė. I anū vėita bruovies nežėnė, miegindama onštėktė, o kas bus toliau? Ar Mildā teks sosėkrautė rakibuolus ė trauktė ėš salėlės kėtor darba ėiškuotėis, ar vės dėltuo notėks kažkas nelaukta ė tou patio maluonaus? I nežėnuomībės persamus klausėmus vės nebōva kam atsakītė, nes Milda truobelie tebkaraliāva vėina. Ole Martins nu pat rīta mėta ėšplaukė i žemīna. Suostėnie tvarkė biznė rėkalus ėr vės negrīža. Dėltuo Milda, anuo nomūs vėina pati ė be darba palėkusi, jauties baisė nejaukė, līg triušielis, oždarīts so šonio vėinuo būduo.

Nu korizonta lėnėjės līgi nomėlė terāsas atplevėna skanė sūros paslaptingu tuoliū smuoks, bet vaidėlotė nebibōva so kou leistėis keliautė tən, ėš kor atsėsmelkė tuoji vėliuonė. Salelie ėlguokā ožsėbovusi muotrėška līgo ė truoška laisvės, bet tou patio anuos ė baikštėjuos. Nervus bādė abėjuonės: „O kas notėks tumet, kumet Ole Martins ėsvadins muni i laivielis ė noplokdīs atgal i žemīna, o tėnās, palinkiejės sekmies, apsėsoks ė sogrīš atgal i sāva atuostuogu truobėlė saluo vėins pats? Šlīkštesnės būsenas, musintās, negalietom būtė? Anei prėrėšta, anei paleista. Tievā tuolėi ož jūru, patīs vuos sodor gāla so galo. O ėe – svetėmamė kraštė sogīventinis begiedėškā ėšdavė, naujėsis draugs kol kas materialė ožtėkrintas ateitėis garantiju nepasiūluojė. Daug nesėdīvuočiau, je Ole Martins, nesolaukės ėš monės kūnėšku saldōmu kāp padiekuos ož darba, mandagė atėdarīs lauka duris ė atsėsveikins. Be rėkala nemiegėnau sosėtaikintė so Vėrgiu, gal dabar gīvenčiau spakainiau, mažiau rėzėkoudama. Argi protinga muotrėška svetėmšalės pasėtėkietom daugiau kāp savėškės? Dievė, būk gers, neapleisk monės, nedouk kėtėms skriaustė.“

Tik po vėdornaktė Ole Martins parplaukė atgal i sāla. Milda jau senė guliejė ė kėitā mėiguojė sāva kombarelie. Ėšgėrdusi sogrīžusiuojė žingsnius ana soklōsa, diel vėsa pėkta ožsėtraukė ontkludė ont galvuos, palėkdama ėš pu anuos laukuon išlindosės kuojės. Tuoki kuomėška vaizdielis ėr pamātė naujėsis anuos darbdavīs, kumet, trumpā pabaladuojės i duris, posiau šuonās ėsliougė i Mildas mėigtamūji. Veinuo rōnkuo uns laikė posbotelkė nuorvegėškas baltākės, varītas ėš bolviu ėr pagardintas krapās bei vuožkos pėina sūri, o kėtuo – apvītusiu lauka kvietku buntielis. Lauktovės uns padiejė ont stāla ėr, atėjės pri luovas, stabteliejė. Stuoviejė gal mėnōta, gal daugiau. Nieka nesākė, tik tonkė ė baisė karštā alsāva. Milda, ėšgėrdusi Ole Martina atuodūsius, liuovies vaidintė mėigtontė ė kīšteliejė smaila nuosėlė ėš pu ontkludės. Kavalierios tebsėlaikė

nedroušė. Stuvėjė lĩg eš mėdė ešdruožts švėnts Jurgis pakelie ė miegėna sočiauptė nevaliuom atsėvėiposės lūpas. Milda palėngvelės atsėkrātė laukėnės baimės, bet vės da nedrousi nodelbė žvilgsni i sāva kuoju pėrštus, atsėsiesdama ont luovas kraštėlė. Toukart šalėp ont luovas kertėlės ešėtaišė ė Ole Martins. Kėik patĩliejėi abodo paskiau persieda pri stāla.

Pasėsediejęms pri kukliū vaišiu patėikmėnės bėngies lėngvo apsvaigėmo ė artėmesnė abodoms pažintė luovuo. Kūnā atėtėka vėins kėta, kāp štink kirvis kuota, tad meilės gėismelė abodo palėka kōntėnė. Saulelė patekijos, kumet anōdo atsėbōda pu audringas naktėis, roužavuos abodo lĩg elektras sruovies tompuomė, nepratardamė vėins ontram ni žuodė. Kuožnos minties taries pats so savėm. Anodoms monuologā tarposavie vėins no kėta smarkė skĩries sāva torėnio.

Milda vės nedrĩsa prėpažintė, kad eš rimtūju krėta i aki vikingu palėkuoniou ėr padvejuodama minties vės tėik kūrė planus, kāp, jegu vėskas sosėklostĩs palonkė, jimsės gaspaduorautė atuostuogu truobelie bei aplink anou: kuokės kvietkas dėigs, kuokės kompuozicėjės kors eš sausū ė rĩškiuoms spalvuoms nomaliavuotu sausū miediu šakū, kāp sāva naujojė meilė penies kogelio, viedarās ar kleckās, kāp rĩtmetės žadindama kasĩs anam nōgara, vuo kumet anam šėrdės apeis nu suotė maista ė puonėška gĩvenėma, atgaivins anou žemaitėška cėbolĩnė.

Ole Martinas tou štruopo savės teravuos, ar ne par grobos pasėruodė besous trapė pabaltėjietė, a vĩrėška gražōma anam neprėtrūka, ar ana patėks anuo tievams, ar uns patėks anuos tievams, a būsėmuoji draugė tonkė nuories lonkĩtėis sāva gimtėnie, a po kuriuo laika ana nepalėks tuoki pat atšiauri ė grubi, kāp anuo buvusi žumona.

O abodom, priš bėngont mūčītė smagėnėnės ė priš eštaront pėrmūsius rĩtmetėnė pasėlabėnėma žuodius, kėla vuos ne vėins ė tas pats klausėms... Mildā: „Kas bus vedoms kūdikis, jei tuokė solauksiau – nuorvegs a žemaitis?“ Ole Martinou: „Kas bus vedoms kūdikis, ka anuo solauksiau – nuorvegs a pabaltijietis?“ Klausėms bōva tuoks nepatuogos, kad anōdo nei luovuo guliedamė, nei paskiau atsėkielėi nedrĩsa anuo eštartė balso.

Tėp prasėdiejė pėrmuojė tėkruoji bėndra anodoms gĩvenėma dėina. Pu mienesė Ole Martins Milda sopažindėna so sāva tievās. Pu posmetė Milda būsėmūji vĩra atsėvežė i Skouda krašta paruodītė sāva tievams ė bruolātiou. Dar pu posmetė muotrėška pasėjota esunti nebvėina... Bet ligi tuo laika abodo būsėmėjė tievā vės da tėp ėr nebōva ešsėaiškėnėi, o kas gi pu galās bus anodoms kūdikis, atsėradės eš bėndra vikingu ė kuršiu vaidėlotiu palėkuoniou kraujė lāša. O ėr anam gėmos i šiou klausėma nebōva atsakĩta. Gėmė sūnos, katrou pakrėkštėjė Juona Eisteina vardo. Mažĩlis, solaukės trijų metieliu, jau rokavuos maišĩta Lietovuos žemaitiu ė Norvegėjės bukmuola tarmė. Gal tik tumet, kumet ožaugs, uns pats soģebies atsakītė i klausėma, o kas gi, pu šimts paibeliu ėr uns pats, ėr kas bebus anuo patėis vakā, jegu anus pagėmdĩtom Uzurpaduora, kėlosi eš Meksikas?